

**NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO „KŪRYBINIŲ DIRBTUVIŲ“ UGDYMO PROGRAMA
2025-2026 M.M.**

1. Programos rengėjas		
Vardas ir pavardė	Pareigos, kvalifikacija	
Rasa Daukšienė	Vyresnioji technologijų mokytoja	
2. Programos trukmė ir apimtis		
Trukmė (trumpalaikė – pusė metų ar vieneri metai, ilgalaikė – daugiau nei vieneri metai)	Apimtis – valandų skaičius Ilgalaikė	
	Per savaitę	Per mokslo metus
2025-2026 m. m.	4	140 val.
3. Programos dalyviai ir jų amžius		
Dalyvių skaičius grupėje	Grupių skaičius	Vaikų amžius
12	2	7-14 m.
4. Programos aktualumas		
Šiais laikais, kuomet pasaulis tampa vis globalesnis ir mobilesnis, ypatingai svarbu tampa tautinio tapatumo išsaugojimas. Ši sritis vystosi ir tobulėja remdamasi visų mokslo, technikos ir gamybos sričių laimėjimais ir yra pakankamai patogi integruojant visus STEAM krypties dalykus. Neformali mokinių švietimo programa „Kūrybinės dirbtuvės“ padeda suprasti, įvairių medžiagų apdirbimo būdus, apdirbamų medžiagų, įrankių konstrukcijas, saugų darbą su jais. Metodai ir techninės priemonės taikomos šioje programoje padeda skiepyti mokiniams darbo įgūdžius, naudingus skirtingų profesijų specialistams, todėl konstruktorius, dizainerius, mokytojus, menininkus. Siekdami skatinti išteklių naudojimą į programą įtraukiami Darnaus vystymosi tikslai DVT. Mokiniai bus skatinami kurti atsižvelgiant į aplinkosauginius aspektus, perdirbimą, ekologiškų medžiagų panaudojimą. Bus ugdomas sąmoningumas apie tvarias medžiagas ir jų poveikį žmonių gerovei.		
5. Paskirtis (vaikų pažinimo, lavinimosi, saviraiškos poreikių tenkinimas, ugdomi specifiniai gebėjimai ir kompetencijos)		
Šiuo būreliu siekiama turiningai užimti vaiko laisvalaikį, tenkinti poreikius, mokytis pagarbos kūrybai ir darbinei veiklai. Padėti vaikams ir jaunimui įgyti naujų žinių apie senuosius ir netradicinius amatus bei jų taikymo būdus. Mokiniai supažįsta su įvairiomis medžiagomis, jų apdirbimo technologijomis, naudojamomis priemonėmis, įrankiais, tyrinėdami įvardija pagrindines medžiagų savybes. Atlikdami kūrybines užduotis mokiniai išmoka sukurti interjero puošimo aksesuarus ir dekoratyvinius darbelius iš įvairių medžiagų. Mokiniai mokomi apgalvoti ar pavyko, pasiteisino lūkesčiai, ar egzistuoja šalutinis efektas, kokie buvo trukdžiai, ar pasiteisino lūkesčiai, skatinami tolerantiškai vertinti kitus, gebėti siekti bendrų ir asmeninių tikslų, rodyti iniciatyvumą. Programoje integruojami Darnaus vystymosi tikslai (SDGs), skatinantys atsakingą vartojimą ir tvarių medžiagų naudojimą kūrybinėse dirbtuvėse. Mokiniai mokysis kūrybinių sprendimų, kurie mažina atliekų kiekį, skatina perdirbimą ir prisideda prie ekologiško požiūrio .		

6. Tikslas, uždaviniai ir jų įgyvendinimo veiksmai bei formos	
TIKSLAS	UŽDAVINIAI
Ugdyti mokinių kūrybiškumą ir techninius-meninius gebėjimus, supažindinant su lietuvių liaudies tradicijomis, įvairiomis kūrybos technologijomis bei darnaus vartojimo principais.	• Suteikti teorines žinias apie įvairias kūrybos technologijas. • Ugdyti ir plėtoti kūrybinių technologijų įgūdžius • Ugdyti darbo su įrankiais įgūdžius • Ugdyti asmeninius ir socialinius įgūdžius • Skatinti eksperimentuoti su įvairiomis medžiagomis, įtraukiant ekologiškas žaliavas. • Stiprinti komandinio darbo įgūdžius, taikant projektines užduotis.

7. Programos turinys					
Eil. nr.	Tema	Valandų skaičius			Temos turinys
		Iš viso	Teorija	Praktika	
			140 val.		
1.	Saugus elgesys užsiėmimų metu. Pažintis su darbo įranga.	1	1		Saugaus darbo taisyklės.
2.	Dėžučių dekoravimas akriliniaisiais dažais.	4	1	3	Erdvinis daikto suvokimas. Piešinių perkėlimo taisyklės ant erdvinio daikto.
3.	Fanerų ir medžių rūšys. Formų darymas (gamtinių detalių).	4	1	3	Apdirbamų medžiagų įvairovė. Geometrinių formų plotų skaičiavimas. Medienos rūšių atpažinimas. Darbo įrankių įvairovė. Sukučio darymas (pjaustymas, gręžimas, šveitimas, dekoravimas, varžybos).
4.	Gėlių darymas iš popieriaus.	2		2	
5.	Kaukės darymas panaudojant įvairias medžiagas(mitologiniai ženklai).	4	1	3	Kaukių darymo taisyklės. Praktinis darbas Geometrinių formų braižymas ir pjaustymas, karpymas (matematikos, braižybos pradmenys).
6.	Kaukės apdaila	1		1	Savarankiškas apdailos, dekoravimo priemonių naudojimas.
7.	Judančios gyvūnų figūrėlės	5	1	4	Figūrėlių darymas panaudojant įvairias medžiagas (kartonas, plastikas, popierius, metalas, medžiaga).
8.	Figūrėlių pjaustymas iš medžio, kartono	3		3	Saugus darbas dirbant pjaustymo įrankiais.
9.	Dirbinių dekoravimas ir klįjavimas.	3	1	2	Įvairių tipų klįjai. Saugus darbas dirbant su skirtingais klįjais.
10.	Dirbinių sendinimo būdai.	5		5	Sendinimas, sendinimo būdai. Įvairių dažų, lakų spalvos, cheminės savybės, dengimo būdai. Saugus priemonių naudojimas. Darnaus vystymosi tikslų integracija į ugdymo procesą. Praktinė veikla- mokiniai analizuoja dažų, lakų poveikį aplinkai (Darnaus vystymosi tikslas Nr.12- Atsakingas vartojimas ir gamyba, Nr.13- klimato kaitos švelninimas.
11.	Rėmeliai nuotraukai, paveikslui.	3	1	2	Rėmelio darymas pagal atsineštą nuotrauką (rėmelio dydžio pasirinkimas, matavimai, kirpimas, spalvų gamos pasirinkimas, šiltos ir šaltos spalvos).

12.	Kalėdiniai velykiniai papuošalai. Dekupažo technika.	7	1	6	Naujos technikos panaudojimas dekoruojant įvairios paskirties interjero daiktus (klėjai, servetėlės, lakai, dažai). Darnaus vystymosi tikslų integracija į ugdymo procesą. Praktinė veikla- mokiniai dekoruoja, naudodami stiklinius, molinius indus ar kitus paviršius, skatindami antrinį daiktų naudojimą. (Darnaus vystymosi tikslas Nr.12- atsakingas vartojimas ir gamyba).
13.	Stiklas. Augalinių motyvų piešimas ant stiklo, stiklinių paviršių graviravimas.	5	1	4	Saugus darbas dirbant su aštriomis priemonėmis. Piešimo ant stiklo, mišrios technikos.
14.	Skarelės dekoravimas.	4	1	3	Atsineštos skarelės dekoravimas. Šilko aptempimo taisyklės ir būdai, piešinio perkėlimas ant ištempito paviršiaus.
15.	Šilkas, piešimas ant šilko tekstilinėmis dažais.	3	1	2	Darbas su šilko dažais.
16.	Mozaika.	8	1	9	Mozaikos darymo technikos įvairovė. Simetriška ir asimetriška ornamento sąvoka Praktinis darbas.
17.	Žibintas	4	1	3	Praktinis darbas.
18.	Pakabinami dekoratyviniai papuošalai.	4	1	3	Papuošalų konstravimas iš antrinių žaliavų Modelino, polimerinio molio, molio, karštų klijų, gipso.
19.	Dekoratyvinių papuošalų dekoravimas augaliniais ir gyvuliniais motyvais.	4	1	3	Praktinis darbas.
20.	Šiaudai, šiaudų rūšys. Šiaudiniai paveikslėliai. Varstymas iš šiaudų. Šiaudiniai sodai, žaisliukai.	12	2	14	Šiaudų apdirbimo būdai .Praktinis darbas. Suvenyro konstravimas.
21.	Pjaustymo lentučių dekoravimas.	4	1	3	Darbas su medžio degintuvais.
22.	Žaislų siuvimas	8	1	7	Medžiagos, siuvimo siūlai, adatos, žirklys, siuvimo būdai, dygsniai.
23.	Kalėdinės ar velykinės atvirutės kūrimas.	3	1	2	Darnaus vystymosi tikslų integracija į ugdymo procesą. Praktinė veikla- mokiniai gamina atvirutes, naudodami natūralius augalus, ekologiškas medžiagas. (Darnaus vystymosi tikslas Nr.15- Gyvybė žemėje, Nr.12- atsakingas vartojimas ir gamyba.
24.	Popieriaus lankstymo darbai	4		4	Origamio technika.

25.	Dekoratyvinis pano (numegztos virvutės ir iš tų įvairiaspalvių virvučių suklijuotas paveikslas „Ruduo“, „Pavasaris“).	6	1	5	Praktinis darbas.
26.	Vitražas	3	1	2	Vitražo sąvoka, pavyzdžiai, vitražo konstravimas.
27.	Akmenukų dekoravimas	2		2	Dekoravimas įvairiais būdais.
28.	Piešimas ant maišelių, marškinėlių.	4		4	Logotipo kūrimas, Praktinis darbas.
29.	Paveikslėliai, skirtukai, sveikinimai iš dekoratyvinio smėlio	4		4	Praktinis darbas.
30.	Bendras projektas su kito būrelio vadovu ir mokiniais.	10	2	8	Integruotos pamokos su kitos krypties neformaliojo švietimo programų vadovais ir jų mokiniais.
Viso: 140 val.					

8. Programos metodai, priemonės, įranga

1. Metodai – eksperimentavimas, projektinis metodas, individuali ir grupinė veikla, problemų sprendimas, praktinis darbas, aiškinimas, pažintinis tyrinėjimas.
2. Priemonės – įvairios kūrybinės medžiagos: siūlai, dažai (aerozoliniai, guašas, tekstiliniai, stiklo), lakai, lipniosios medžiagos (karšti klijai, lipalas), fanera, spalvotas popierius, medžiaga, šilkas, modelinas, polimerinis molis, skystas vaškas. Naudojamos ir gamtinės žaliavos: šiaudai, medis, vytelės, džiovinti augalai.
3. Įranga – siaurapjūkliai, kaltai, žirkklės, adatos, ylos, peiliai, plaktukai, degintuvai, graviravimo įrankiai, karštų klijų pistoletai.
4. Tvarumo aspektas – ugdymo procese skatinamas perdirbtų, gamtinių ir tvarių medžiagų naudojimas, aplinkosauginių vertybių puoselėjimas, siekiant ugdyti atsakingą požiūrį į gamtos išteklių tausojimą.

9. Dalyvių pasiekimų ir pažangos vertinimas (pažangos, pasiekimų vertinimo principai, kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo būdai).

Mokinių pažanga šioje neformaliojo ugdymo programoje vertinama nuolat, vertinimo duomenys kaupiami naudojant Tamo dienyną, kaupiamąją lentelę, darbų aplankus, įsivertinimo lapus. Tamo dienynas naudojamas kaip tėvams prieinamas kanalas – čia mokytojai teikia komentarus, pagyrimus, trumpai fiksuoja pastebėjimus apie mokinio įsitraukimą ar pasiekimus. **Vertinimo tikslas** – skatinti visų ugdytinių, įskaitant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius, mokymosi motyvaciją ir bendrą augimą, remiantis teigiamu požiūriu į kiekvieno ugdytinio pažangą, individualius gebėjimus bei poreikius; padėti priimti pagrįstus ugdymo sprendimus; apibendrinti ugdytinio bei mokytojo veiklos sėkmę.

Vertinimas grindžiamas:

1. Mokinių amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais ir individualiais poreikiais.
2. Nuolatinio stebėjimo – vertinamas mokinio darbas individualiai ir grupėje, įvairiose situacijose.
3. Individualiais pokalbiais, padedančiais mokiniui suvokti savo stiprybes ir pažangą.

4. Pagalbos teikimu viso ugdymo proceso metu, siekiant įgalinti kiekvieno mokinio kūrybines iniciatyvas.
5. Individualios pažangos vertinimu – dabartiniai mokinio pasiekimai lyginami su jo ankstesniais rezultatais.

Mokytojai turi galimybę pasirinkti jiems tinkamiausius mokinių pažangos fiksavimo būdus, atsižvelgdami į programos turinį, ugdytinių amžių ir ugdymo formą. Vertinimas gali būti organizuojamas pasitelkiant vieną ar kelias iš šių priemonių:

- Kaupiamosios vertinimo lentelės pildymas pagal iš anksto numatytus kriterijus (pvz., techniniai gebėjimai, kūrybiškumas, bendradarbiavimas, refleksija).
- Mokinių darbų aplankų (portfolio) kaupimas – fizinių darbų (pvz., brėžinių, maketų) ar skaitmeninių įrašų (pvz., nuotraukų, filmuotų pristatymų) forma.
- Įsivertinimo lapai ar refleksijos klausimynai, skatinantys mokinius įsitraukti į vertinimo procesą ir įvardyti savo mokymosi pažangą.
- Pasiekimų dokumentavimas dalyvaujant konkursuose, parodose, olimpiadose – tai papildomi mokinio tobulėjimo įrodymai.

Mokytojui suteikiama laisvė pasirinkti tinkamiausias formas, tačiau svarbu užtikrinti, kad pažangos stebėseną būtų reguliari, kryptinga ir padėtų įvertinti mokinio individualų augimą.

Šios programos temos planuojamos vieneriems mokslo metams, ugdymo turinys yra tęstinis ir kaupiamasis. Mokinių pažanga stebima ir vertinama viso dvejų metų arba ketverių metų laikotarpio metu, o pažymėjimai apie pasiektus rezultatus išduodami programos pabaigoje. Tokiu būdu galima visapusiškai įvertinti tiek minkštuosius, tiek kietuosius mokinių gebėjimus ir užtikrinti ilgalaikį ugdymo tikslų pasiekimą. Šiaulių techninės kūrybos centro neformaliojo vaikų švietimo programos „Kūrybinės dirbtuvės“ baigimo pažymėjimas išduodamas mokiniui, kuris:

- programoje dalyvavo dvejus metus iš eilės ir įgijo pagrindinių pasirinktos veiklos gebėjimų;
- programoje dalyvavo ne mažiau ketverių metų ir įgijo pasirinktos programos veiklos kompetenciją.

10. Programos pritaikymas SUP turintiems mokiniams

Programa pritaikoma specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP) turintiems mokiniams, atsižvelgiant į jų individualius gebėjimus, tempą ir pažinimo stilių. Veiklos diferencijuojamos, suteikiama papildoma pagalba, naudojamos vizualinės priemonės, aiškos užduočių struktūros bei praktinė veikla, kuri padeda įsitraukti ir patirti mokymosi sėkmę. Vertinimas grindžiamas individualia pažanga, o užduotys lanksčiai adaptuojamos pagal kiekvieno vaiko poreikius.

11. Programos sėkmės kriterijai (siektini rezultatai)

Mokiniai įgis kompetencijų, būtinų asmeniniam, visuomeniniam ir profesiniam gyvenimui; gebės atsakingai spręsti savo problemas ir aktyviai veikti bendruomenėje, visuomenėje bei įsitvirtinti darbo rinkoje; skleis savo techninės kūrybos patirtį, žinias bendraamžiams, visuomenei, dalyvaus įvairiuose meniniuose renginiuose, projektuose; vaikai įgis bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių grupėje, toliau plėtos techninės kūrybos įgūdžius; išmoks saugiai dirbti su paprasčiausiais įrankiais ir įrengimais; mokės sukurti interjero puošimo aksesuarus, susipažins su įvairių medžiagų apdirbimo technologijomis ir technologiniais procesais. Be to, mokiniai ugdys atsakingą požiūrį į gamtos išteklių naudojimą, taikydami tvarius sprendimus. Jie gebės taikyti Darnaus vystymosi tikslus savo projektuose, orientuodamiesi į atliekų mažinimą, inovatyvius sprendimus, skatinančius atsakingą vartojimą.

Sėkmės kriterijai diferencijuojami pagal mokinių gebėjimus. Specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP) turintiems mokiniams siektini rezultatai pritaikomi individualiai – įvertinant jų pažangą, įsitraukimą, mokymosi pastangas ir gebėjimą reflektuoti pagal savo galimybes.

Programos rengėjas

Rasa Daukšienė
(mokytojo vardas, pavardė)

SUDERINTA:

(Ugdymo skyriaus vadovė, v. pavardė, parašas)